



LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. núm. 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals Cuba y Puerto-Rico 16 rals, Estranger, 18 rals.



LLAVOR REPUBLICANA



Arribat la hora de que 'l país se reconcentri y reflexioni. Ningú més interessat qu' ell mateix en ferho. Son porvenir, la seva sort y 'ls seus interessos a ningú li atanyen tant com a n' ell.

Ja no 's dirà avuy que siga aquell poble arrebatat e impresionable, que comprometia ab sas imprudencias las causas políticas més justas y santas. Ja no 's frisa, com avants, per arribar de un salt a las últimas conseqüencies de la utopia. Avuy arrostra las crisis més graves plé de serenitat y de bon sentit. Quan no está satisfet dels homes que 'l manan ja no se 'ls tira a sobre com una fiera: avuy sab esperar. Compren que governant malament se desacreditan y s' ensorrán, y ab maravellos instint los deixa coure en sa propia salsa.

Un poble que tant bon sentit demostra, es digne de la democracia.

Crech per tal motiu que no estará de més un *pick* de propaganda práctica encaminada a enumerar las inmensas ventajias de las instituciones republicanas sobre las monarquias.

Y consti desd' are que parlo en téssis general, sense referirme a cap monarquia en particular, que no voldria de cap manera comprometre 'm, ni comprometre al govern sagasti, més enllá de l' obligació que ha contret de respectar la defensa legal de las ideas republicanas.

La primera ventatja de la República sobre las demés formas de govern es la responsabilitat de tots los poders, davant del tribunal de la opinió pública. Lo president de una República, elegit temporalment, no es més ni menos que un empleat del Estat, subjecte a donar compte de tots los seus actes, lo qual li imposa un gran cuidado. Surt de las filas del poble y a las filas del poble torna: una reelecció pot ser lo seu premi y aixó l' estimula; una condemna pot ser lo seu càstich, y aixó l' conté.

Dessobre de la seva personalitat s' hi cerneix sempre la llei, trasantli 'ls límits de son poder. Si arriba a apartarse'n lo poble té medis mil de recusarlo. Si la respecta y la compleix alcanza l' aprecio dels seus conciudadans y lega un nom estimat en los anals de la patria.

La consideració més sólida en favor de aqueix poder amovible, es que 'l seu predomini no depén may del acás, de la casualitat ni de la fortuna. L' elecció presidencial se deu exclusivament a la voluntat de la majoria del país y aixó mateix li dona la forsa que necessita per cumplir la seva missió.

Al veure's elegit, pot dir:—La majoria del país acaba de dispensarme sa confiança: jo representaré la forsa

real y efectiva de la nació mentres ab los meus actes me 'n fassa digne. ¡Tot per la nació que m' ha elegit! Res per mí, res per la mèva familia.

Quanta diferencia entre aquest poder serio y natural y 'l fatal encadenament de las dinastias, subjectas com totas las familias humanas a las més terribles contrarietats y als cassos més imprevisos! Tal rey será un pare del poble y 'l seu fill será un tira, y 'l seu net un imbécil. Tal tenint salut per vendre, entreindrà la seva ociositat entregantse a tota mena d' excessos, y trasmeterá a sa descendencia junt ab la corona, una herencia d' enfermetats incurables. Y en aquest cas, ¡quantas perturbacions, y quinas crisis més terribles pels pobles encadenats a la fatalitat dinástica!

Cada minoria 's convertirá facilment en un renyit litigi de ambicions y de desordenadas esperansas. Una criatura ignocent, indefensa, tindrà 'l dret de reynar, ó tal vegada—cassos s' han vist—lo tindrà per ministeri de la ley, qui no es siquiera criatura humana, un fetó en estat de gestació. Quina garantia pot oferir aqueixa situació a la tranquilat del país y a la bona marxa dels negocis públics?

Alrededor de la Cort se formarán tal vegada las cábalas més perillosas. Parents y avents, apoyats per camarillas més ó menos fortes, buscarán la manera de sobreposarse, de predominar, de imposar las sevas ambicions a todas las conveniencias. Poden surgir sorpresas fatals, poden encendre's discórdias més sangrentas mil vegadas que 'ls més temibles periodos de anarquia social, curts sempre en comparació de las competencias dinásticas en que 's ventila la legitimitat de una persona a tiros y canonadas.

L' historia de todas las monarquias está plena de cassos per l' istil, y si hi hagués medi de pesar las llágrimas y las satisfaccions, los desastres y 'ls beneficis que han produhit als pobles los desacorts de las familias reynants, lo platet de las satisfaccions se 'n aniria en l' ayre, al pés del platet de las llágrimas.

Apart de aixó 'l método electiu proporciona més fácilmente que 'l sistema hereditari, la satisfacció immediata de las necessitats del poble, y facilita 'l progrés de 'as ideas y dels interessos.

En lo sistema hereditari depén tot de la casualitat. Un poble necessitará qui fomenti la seva agricultura, la seva industria, 'l seu comer, y la fortuna cega li donará un rey aficionat a las casseras, a las juergas, a las carreras de caballs, als toros. ¡Ample camp pels ministros que saben agafar lo trono irresponsible per ferlo servir de barricada!

Tal altre poble necessitará entrar en lo concert de las naciones civilizadas, contrayent amistats y alianças útils als seus interessos, y las preferencias personals del seu monarca 'l durán a enemistarse ab las naciones germanas, y a entregarse lligat de péus y mans als enemichs naturals de la patria.

Hi haurá poble que tindrà necessitat de un home de guerra que 'l conduheixi a la victoria y a la reivindicació dels seus drets, y l' atzar li deparará un monarca poruch y cobart. Hi haurá pel contrari un poble que ansiará la pau y tindrà un monarca helicós que a cada punt lo comprometerá en las més desastrosas aventuras.

Res d' aixó succeheix si 'l país es libre de elegir al seu gefe. Per cada necessitat que tinga buscará al home capás de satisfacerla, y com que del dret de presidir la República no hi ha ciutadà que n' estiga excluhit, molt será que 'l poble, entre tots los ciutadans que 'l componen no trobi 'l metje especial que necessita per cada malaltia que l' afligeixi.

Dirán alguns que la monarquía constitucional, ab lo funcionament de las instituciones parlamentarias que imposan responsabilitat als ministros y donan al poble, si no a tot, a una part—la que paga contribució—'l dret de censurar y de fer las lleys, basta per acudir a todas las necessitats del país.

No puch atacar un sistema polítich que avuy las lleys sustreuen de la censura periodística; pero las malas prácticas de aquest sistema, 'ls vicis que ordinariament l' acompanyan, lo cens electoral que limita a una insignificant minoria 'l dret d' expressar la voluntat del país, las falsificacions electorals que 's cometen a tot drap, lo caciquisme imperant poderós per tot arreu, las majorias fabricadas pels ministros, las gracias y 'ls empleos concedits als comparses, los mérits postergats y 'l país entregat a la desesperació y al escepticismo, son atacables y mereixen la censura de todas las personas reflexivas. Tot aixó es pitjor que l' absolutisme porque es l' absolutisme de molts, y es ademés un absolutisme desballestat.

Y encare dintre de aquest sistema quedan interessos contraposats. Quan lo poder real y la opinió del poble 's posan de puntas ¡qui dirimeix lo conflicte?

Desévos monárquichs. Las vostras obras no resisteixen al análisis. Viviu avuy encare de la tradició y de la rutina. Pero 'ls pobles progressan, se modifícan las costums, las prácticas democráticas s' imposan y aquellas prevencions d' altres temps se desvaneixen. Creyéu injustament que 'l poble no té encare prou virtut per fundar una República sólida y ordenada, ... y es que ocupats en disputarvos las talladas del presupuesto, no reparéu los avensos del poble y que vosaltres sou los únichs que 'us havéu quedat endarrerits en lo camí del progrés.

P. K.

ENSAIG GENERAL.



REUNITS alrededor de la taula presidencial, los ministros no esperan més que 'l toch de la campaneta imposant silenci, pera comensar lo consell.

Tothom ha sigut puntual: es lo que acostuma a succehir los primers dias que qualsevol alcanza un empleo. De moment, se procura cumplir: després ja s' agafa més franquesa, y al últim s' acaba per fer lo que a un li dona la gana.

En Gonzalez está una mica sério, barrinant com ho farà pera colocar trenta dos pretendents, no disposant més que de cinch puestos vacants.

En Beranger explica a n' en Jovellar un sistema molt senzill pera pescar sense mullarse.

En Moret canta una cansó d' un romanso que ha comprat tot anant a la Presidencia, y 'ls demés se l' escoltan picant de peus, exceptuant en Montero Rios, que pica d' unglas a tall de mofa.

De repent entra l' amo, s' assenta y ¡ganing! ¡ganing! sona la campaneta.

Los vuyt personatjes callan y don Práxedes se posa a enrahonar.

SAGASTA.—Dispensin si hi tardat una mica: en Cánovas m' ha entretingut més que de costum, donantme instruccions.

MORET.—¡Vol callar! Ja sab que ab nosaltres no ha de mirar compliments... tots som de la familia.

SAGASTA.—Perfectament. Avuy nos havem reunit... ¡ay caramba!... (meditant.) ¡Ara no sé per qué 'ns havem reunit! (Dirigitse a n' en Gonzalez.) Tú... ¿qué te 'n recordas?

GONZALEZ.—Si... pero... no ho tinc present...

GAMAZO.—Lo senyor Moret m' ha dit qu' era per parlar del gall.

MORET.—¡Ah! Al menys jo aixís ho tenia entés... Ara... no sé... vostés dirán, perque jo, entre pentinar-me y fer visitas, apenas me queda temps per anar al teatro, y donar de tan en tan un vistasso al ministeri.

SAGASTA.—(Pegantse un cop al front.) ¡Ah! ¡ara hi caych! Vaja; ja m' ho he pensat que al últim seria jo 'l que hi atinaria. Nos hem reunit pera parlar de l' apertura de las Corts.

TOTS.—¡Ah! ¡Tè rahò!

SAGASTA.—Bueno. Jo tenia pensat fer venir en Cánovas, perque ell mateix de viva veu, determinés lo modó y la manera de que tot vaji conforme; pero no he pogut donarli entenent, perque diu que això descubriria massa la trampa, que ell vol quedarse a la sombra y camándulas aixís.

GONZALEZ.—Miri; donchs jo me 'n alegro de que no hagi vingut: desde aquell dia que va dir que jo semblava un fondista vestit de las festas, no 'l puch veure ni tragar.

SAGASTA.—Pues fillet, t' haurás d' aplacar una mica; ell es qui maneja 'l tinglado, y considera, será nada menós que president del Congrés.

MORET.—¿Tan mateix es cosa feta?

SAGASTA.—Definitivament, nó; pero á no surtir un entrebanch inesperat, será aixís.

JOVELLAR.—Bueno, bueno; això no 'ns importa gran cosa. Lo essencial es determinar quin paper hi farem a las Corts.

MONTERO RIOS.—¡Quin paper vol que hi fem! Lo més trist del món.

SAGASTA.—No tingui por, home, no tingui por. Tinch un plan. ¡Vá!

TOTS.—¡Vingal!

SAGASTA.—Aquest ministeri, per més que sembli un camp perdut, está fet ab tota la picardia imaginable. Tots vostés son diferents; pero tots son també especialitats... cadascú pèl seu cantó. Y aquí está precisament lo secret de la nostre forsa.

MORET.—¡A veure, a veure!

SAGASTA.—Es molt senzill. Nos presentem al Congrés, com qui no ha trencat may cap plat ni cap olla. M' adelanto jo ab tota naturalitat, y dich—ni més ni menós—que en virtut de lo que tothom ja sab, hem fet lo que tothom ja veu.

BERANGER.—¡Bravíssim! ¿Y després?

SAGASTA.—Després m' assento y espero que 'ls enemics diguin lo que tinguin per convenient. Vostés, sense obrir la boca ni mirar a ningú, s' están quietets al costat meu y ¡endavant! venga lo que 's vulga.

MONTERO RIOS.—Bueno, vajas explicant.

SAGASTA.—Mantenintnos aixís a la expectativa estém en la situació més favorable per nosaltres. Suposém que s' aixeca en Castelar y acusa al govern de poch liberal ¡Brrrrum! Agafa a vosté (Mirant a n' en Montero Rios) y 'l faig quedar malament. ¿Qué s' alsa en Romero Robledo queixantse de que som massa adelantats? ¡Plaf! Obra la boca 'l senyor Alonso Martinez y ja t' altre desarmat. ¿Qué cridan perque no hem atés l' esquerra? S' aixeca en Beranger. ¿Qué murmuran perque no hem pensat ab la dreta? S' alsa en Jovellar. ¿Qué, per fi, s' exclaman de que no protegim a la juventut estudiosa? Enrahona en Moret, que ben afeytat sembla una criatura, y desvaneix desseguida aquella falsetat... ¿Qué 'ls sembla?

TOTS.—¡Magnífich! ¡piramidall!

SAGASTA.—¿Están disposats tots vostés a representar lo paper que 'ls he adjudicat?

TOTS.—¡Sí!

SAGASTA.—Donchs ja estém llestos. Pleguém y vamin a comprar-se 'l gall.

MORET.—¿Y vosté? ¿qué no vè?

SAGASTA.—No, jo no n' haig de comprar Estieh convidat.

GONZALEZ.—¡Ah! ¡sí? ¿ahont?

SAGASTA.—No ho fassin corre. Estich convidat a menjarlo... ¡a casa en Cánovas!

FANTÁSTICH.



¡LEBRARÉ, estimats lectors, que passin un felis dia de Nadal.

Sè que no faltarán desenganys als que han comprat bitllets de la rifa, décimas als que tenen casa oberta, mal-de-caps als contribuyents y gana y desesperació als que sense serho no troban feyna... Pero aixís y tot ¿qué més puch fer que desitjarlos a tots unas bonas festas, en lo natalici de aquell célebre demócrata que sent rey de reys vá neix en un estable, per ensenyansa dels que neixen en un palau, y sent la virtut de las virtuts, va morir clavat en la creu, per remordiment dels que sense consideració nos la carregan a la espatlla.

¿Eh que m' explico?

Vaja, lectors meus... Tot aixó vol dir que si aquest any se 'ls menja 'n Sagasta, tal vegada l' any que vé se 'ls menjará 'l poble republica.

Temps endarrera 'ls periódichs que més ó menos dissimuladament s' ocupavan dels amors de un alt personatge ab una cantant, eran denunciats ab tot rigor.

No hi havia medi de cantar clar.

Un periódich monárquich, *La Epoca*, en dos distintas ocasions va donar dos noticias.

Va dir un dia qu' en lo consulat d' Espanya a Paris se havia verificat ab gran misteri y ab molta solemnitat la inscripció en lo registre civil de un august nen, fill natural de un viudo august y de una cantant espanyola.

Va dir un altre dia, que la reina D.^a Isabel, de regrés de Paris, al passar per San Joan de Luz, va detenirse per besar y abraçar a un nen de dos ó tres anys que junt ab sa mare l' esperava a l' estació per saludarla.

Y avuy se diu que la cantant espanyola D.^a Elena Sanz, ab motiu de haverse deixat de pagarli una pensió que se li passava, ha venut los mobles, y 's disposa a anarse'n a Madrit, ab los documents necessaris per reclamar los aliments y la quinta part de una certa herència que ab arreglo a la llei li correspon.

Se diu més encare: s' assegura que 'l Sr. Salmeron s' encarregará de la defensa dels drets de la cantant espanyola.

¡Y qui sab, Mare de Deu!

Potser ab lo temps en Romero Robledo arribará a ser un decidit partidari del seu fill.

Diuen que 'n Cánovas se figurava que aixís que 'l rey seria mort, l' Espanya s' arbolaria per tots quatre costats. Y aquest es lo motiu perque va carregar lo mort a n' en Sagasta.

Per are veu que no ha succehit res de lo que temia, y l' home ja no sab com fersho per torná a pujarhi.

Afortunadament en Sagasta es tant bon xicot que fa tot lo possible per alimentarli la confiança, ¡que dich confiança! la seguretat de tornarhi.

En Sagasta farà que 'l nombrin president del Congrés. En Sagasta no s' atreueix a treureli 'ls empleats de la menjadora, mal que tinga de disgustar als seus amichs que braman d' ira y roncan de gana. En Sagasta en fi 's proposa governar fins al istiu al menos, ab las corts conservadoras.

Ab tot aixó, si esperém reformas y cumpliment de promesas solemnes, assentémnos que aixó va llarch, molt llarch, tant llarch qu' encare no 's véu la fi ni 'l ni 'l terme.

Ja ho diu lo ditxo:—Quap la carn ha de ser del llop...

Ab motiu de las festas hem adelantat dos dias la publicació del present número, y aixó mateix fá que aplassém pèl número pròxim la contestació a las cartas rebudas en aquesta redacció.

Avants de treure's la rifa de Nadal, ja sabia jo qui treuria la grossa: 'l govern.

Y en efecte; 'l govern l' ha tret dos vegadas y pico segons lo següent càlcul:

La rifa comprén 50.000 billetes, que a 500 pessetas, suman 25.000.000 de pessetas. Los premis que reparteix ascendeixen a 18.250.000 pessetas. Li quedan, donchs, 6.750.000 pessetas, més de una quarta part de lo que recauda.

De manera que en menos de quatre anys arrambla tots los diners que 's jugan a la loteria.

Aixó sí; persegueix los jochs de atzar, qu' están penats per la llei.

Y fa bè, perque lo que ell fá no es jugar, sinó quedarsho tot.

¿Qué ha passat a palacio ab lo duch de Sevilla, fill primogénit del infant D. Enrich, tinent coronel del regiment de Albuera?

¿Quina escandalaria es aquesta?

Diuen los periódichs que 'l capitá general vá declarar-lo de reemplás y que més tart vá ferlo tancar a las presons militars de Sant Francisco.

¿Qué ha passat?

Contan las crónicas que 'l tal D. Enrich de Borbon manava un dia la guardia de palacio, y va empenyarse en entrar en los departamentos de la reyna regenta, a pesar de las reiteradas negativas del majordom de guardia.

Després vá desahogarse ab los oficials de la guardia y sembla que vá ferlos certas proposicions una mica pelliagudas que dits oficials ván relxassar ab energia.

¿De quinas proposicions se tractava? Es a dir que tot just comensém y ja sortim ab aquestas?

¡Ay, ay, ay, ay, ay!

Apénas se parla de celebrar un tractat de comers ab los Estats Units, surten los andaluzos y demanan que no 's perjudiqui l' oli; los valencians demanan per l' arrós y 'ls fabricants de Santander per las farinas.

Y 'ls libre-cambistas tractantse de castellans, valencians y andaluzos fan l' orni y no diuen res.

Si 's tractava dels catalans ¡oh! llavors ja seria un'altra cosa! «El egoismo catalan, los abusos de los fabricantes, la imposición de sus géneros más caros y más malos que los «extrangeros» los donaria aliment per una diarrea de discursos contra la industria.

Catalunya es la Venta-fochs de la familia espanyola.

Lo govern francés considera als capellans que cobran del presupuesto com empleats del Estat.

Es un criteri molt just.

Y aixís succeheix que al capellá que se surt de la seva missió y 's posa a fer la guerra al govern, lo govern li quita 'ls aliments, com quitaria 'l sou al empleat que dependint d' ell se poses a hostilitzarlo.

Lo bisbe de Pamiers, en vista de que aquesta teoria no te retop, n' ha fet una com un cóve.

Ha respost al castich del govern, suspenent la sumministració dels sacraments.

Es a dir:—Jo no cobro; donchs no confesso. Jo no menjo; donchs s' han acabat las hostias consagradas.

Posinse las mans al pit las personas més cristianas, aquells que admiran la humilitat y la paciència del Redentor, y digan si això no es pitjor mil vegadas que 'l negoci dels mercaders del temple. Aixó es trafiquejar ab lo cos y la sanch de Jesucrist.

NOCHE BUENA.

CANSÓ CANTADA PER EN SAGASTA, AB ACOMPANYAMENT DEL CORO FUSIONISTA.

SAGASTA.

Cadascú que ocupi 'l puesto que li acabo de donar; lo festi del presupuesto are aném a comensar.

La fortuna, sempre amable, nos somriu graciosament y ab sa rialla incomparable nos convida a anar bevent. Ja que avuy es lo gran dia d' atracarnos a desdir, saturémnos d' alegria y riguém fins a morir.

CORO.

De l' áurea copa lo vi apurém; tot marxa en popa, tal com volém. Plens d' esperansa, podém menjá, que de pitansa no 'n faltará.

SAGASTA.

Deprés del llarch temps de gana qu' hem passat, lluny del poder, doná al cos lo que 'ns demana es avuy nostre deber.

Lo primé es omplir la tripa per curá 'ls antichs badalls, y si aixó al país l' empipa, tindrà 'l pobre dos treballs.

No feu cas dels envejosos que 'ns critican si menjém, que aquests dias son preciosos y no es bo que 'ns destorbém.

CORO.

¡Hurra al patrici que 'ns ha salvat

del precipici,
dantnos un plat!
Pèl gran caletro
del president,
tenim lo cetro
tranquilment.

SAGASTA.

No hi ha cap perill de guerra,
ni un sol núvol en lo cel;
hi amansit l' adusta esquerra
ab tres pildoras de mel.

Don Anton, si no s' espatlla,
diu que may no 'm deixarà
y hasta espero teni a ratlla
al partit republicà.

De manera que la cosa
marxa avuy perfectament,
sense res que 'ns fassi nosa,
ni que 'ns dongui cap torment.

CORO.

¡Quinas delicias
entran al cor,
sentint noticias
d' aquest tenor!
Omplim la copa
de vi com cal
y vinga sopa
ministerial.

SAGASTA.

Si després d' aquest gran dia
venen dias peliaguts,
gastarem més valentia,
bèn menjats y bèn beguts.

Qu' en las horas de desastre
y entre mitj de tempestats,
un ventrell que tingui lastre
resisteix tots los combats.

Mentres tant, vinga xibarri,
copas plenas y brindar;
lo demès no 'us encaparrí
ni 'us destorbí de menjar.

CORO.

¡Santa paraula!
¡Qui no es felís,
sentint a taula
sermons aixís!
¡Viva 'l patrici
de la fusió!
¡Viva 'l bullici!
¡Viva 'l turrò!

C. GUMA.



Madrid les venedors de periódichs
anavan pèls carrers venent una fulla
oriada de dol, al crit de «La última
hora, con la muerte de D. Carlos.»

¿Y ha mort al últim? preguntarán
vostès.

L' autor de la fulla diu tant sols
que considera al rey de las húngaras mort moralment.
Vaja, no més que per la gracia pot perdonárseli
aquesta ensarronada.

Aixó se sembla á la treta de aquell fulano que va
posar un anunci al diari dihent que á tots les que li
enviessen quatre rals en sellos, los hi enviaria un
secret per escriure sense necessitat de ploma ni de
tinta.

Molts van ser los que hi van caure, y á tots va res-
pondre'ls lo mateix:
—No sigan tontos: si volen estolviarse ploma y tinta,
escrigan ab llapis.

¿Qué li passa á D. Práxedes?

¿Creuria que no me 'n sè avenir? Perque veig que
conferencia ab en Canovas y 'n surt content. Confe-
rencia ab en Lopez Dominguez y 'n surt content. Confe-
rencia ab en Castelar y 'n surt content també.

Ja me 'l figuro rihent sempre.

Y are aquí li tinch d' escriure
que no entench pas lo que tè.
Perque, vaja, pot bèn riure
¡cóm las cosas van tant bè...!

¿Que no ho saben?

Lo papa Lleó XIII ha enviat un tomet de versos
llatins a n' en Bismarck.

Ja 'm sembla que sento al canceller de ferro:

—¡Pobre Lleó! ¿S dedica á fer versos? No tindrà
may una pesseta.

Una màxima de D. Joan Mañé y Flaquer, extreta del
últim article que ha publicat:

«La política es avuy entre nosaltres una industria
com un' altra qualsevol.»

Tu dixisti.

Per lo tant D. Joan Mañé y Flaquer confessa y rego-
neix qu' es un industrial polítich com un altre qual-
sevol.

Un industrial que quan era jove fabricava gorro-fri-
gis, y que cap á sas vellesas se dedica al ram de barre-
linas d' está r.

L' esquerra s' ha dividit en dos bandos: lo bando
dels paisans y 'l dels militars.

Los paisans están pèl dejuni y 'ls militars pèl ranxo.
Desd' are 'ls esquerrans quan los preguntin perque
s' han dividit, haurán de respondre:—Per una misera-
ble qüestió de cigrons.

Una frase del *Barcelonés*:

«Avuy per avuy lo perill per la legalitat está en los
partits monárquichs.»

Es molt natural. Lo perill pèl gall está sempre en los
que 'l cuydan, per menjarse'l.

Per últim en Romero Robledo s' ha quedat duenyó
absolut del Circul constitucional.

La cosa vá anar á tall de conservador.
Los partidaris de 'n Cánovas ván tractar de ficarhi
una fornada de socios de trenta rals per derrotar al
jefe dels húsars. La major part dels socios canovistas
eran cotxeros, lacayos y criats.

En Romero Robledo vá apelar al mateix sistema,
aprofitantse de la comparsaria dels teatros. Pero 'ls so-
cios romeristas no costavan mes que deu rals per
barba.

Los de deu van derrotar als de trenta.

Los conservadors, aquets representants de las altas
clases sociales, son aixís.

Quan no poden estafar al país s' estafan á si ma-
teixos.

Als partidaris de 'n Cánovas los han destituhit fins
del títol de artillers que avants portavan.

Barba-azul ja no tè cap canò.

Are 'ls diuh-n cassadors.

¡Cassadors! Si no agafan á n' en Sagasta dormint, tot
lo que cassin ells ja m' ho menjo jo ab sanfaina.

Un' altra vegada que 'ls conservadors tractin de dis-
putarse la presidencia del Ci-eot, creguinme á mi, no
cansin ni al servey, ni als cotxeros, ni als comparsas
de teatros.

¿No hi ha pinxos á Madrid?

Donchs que decideixin ells si las classes conserva-
doras están ab en Romero ó ab en Cánovas.

Un crit que li surt á n' en Romero del fons de l'
ànima:

—Han tractat de tallar la rama més frondosa del
arbre conservador.

¿Quin arbre es aquest, que fins are no ha donat cap
fruit?

¿Es un arbre funerari, com lo xiprer ó 'l desmay?

No: es un plátano, que per únich fruit fá bolas, ca-
rregadas de polsina. Aixís que bufa una mica de vent,
ja 'l país tè la pols als ulls, y encare que hi veja, ha
de fè 'l cego.

Trampas conservadoras,

La direcció d' establiments penals acaba de descu-
brir un dipòsit de sabatas, contractadas durant lo go-
bern conservador, que en lloch de tenir la sola de
cuíro la tenian de cartró.

Conseqüencia lògica de la sèva manera de governar.
¿Qué no han de falsificar los falsificadors de las
lleys y de las elecciones?

Tot, fins las sabatas.

Cansat un oncle de las calaveradas del sèu nebot, un
dia 'l crida y li diu:

—Noy, aixó ja no pot anar, hi pensat pendre una re-
solució per acabar de una vegada. ¿Aquí no farás may
res de bó. ¿T' está bè anarte'n á América? Jo 't com-
pararé 'l passatje. ¿Hi estas conforme?

—Com vulga tio. Pero passatje per passatje no val-
dria més que 'm comprès lo pasatje de Bacardi?



A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Ca-ma-ra-da.
2. ANAGRAMA.—San-Ans-Nas.
3. CONVERSA.—Sellent.
4. TRENCA-CLOSCAS.—Lo ret de la Sila.
5. GERUGLIFICH.—Per cacao Caracas.



XARADA.

Part del cos es bèn segú
hu;
un embolich enredós
dos;
si 's diu algo bèn fort, es
tres.

Y per apendre l' Agnès
de fer cartas al xicot
sempre en los moments que pot
llegeix ella l' hu-dos-tres.

PEPET DEL CARRIL.

MUDANSA.

Menjava una tot un dia
quan vegí que la total
que á una total perseguía
va esqueixar al dar un salt
una tot de la Maria.

UN EUROPEO.

TRENCA-CLOSCAS.

¿QU' ES FAMA?

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas
lo nom de un poble de Catalunya.

J. ASMARATS.

ROMBO.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Primera ratlla horisontal y vertical: una consonant.
—Segona: lo que no es barato.—Tercera: búscaho pèl
cap.—Quarta: carrer de Barcelona.—Quinta: sinónim
de fam.—Sexta: fenómeno meterològich.—Septima:
consonant.

GERUGLIFICH.

I I
BONI POLA
CRIADOR
NANA
L
I D. I

DANIÀ.



Ilustrat pèls notables caricaturistas Srs. MOLINÉ y PE-
LLICER.

Conté treballs d' importancia literaris, ab més material
que per un gros volum, multitud de caricaturas, quatre pá-
ginas de hermosos cromos y ab tot no val més que 2 rals.
Se ven per totas las llibrerías, kioscos y corresponsals de
LA CAMPANA.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 22



Ja se sab, qui 'l talla tria
y als amichs dona 'ls bons trossos.
—¿Y 'l pobre país que 'l cria?
—Lo país rosega 'ls ossos.